

**Ammasumik sulianut immikkoortiterineq ammasumik
suliariumannittuussarsiusarnerni salliutinneqartarnissaat taamaalillunilu suliffiit
sungiusarfiusut sapinngisamik
qulakkeerneqarnissaat pillugit sanaartornermi neqerooruteqartitsisarneq pillugu
Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 2. december 2009-meersup UKA 2012-imut
allanngortinneqarnissaanik Naalakkersuisut suliaqaqqullugit peqquneqarnissaanik
Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.**

(Inatsisartunut ilaasortaq Knud Fleischer, Kattusseqatigiit Partiiat)

Akissuteqaat

(Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoq)

Siunnersuummi matumani pitsaasumik silatusaartumillu siunertaqartoqarnera tamatta isumaqatigiissutigisinnaagunarparput. Pingaartumik sanaartornermi ilinniarfissanik amerlanerusunik pissarsinissamik ilungersuuteqarneq pineqartillugu. Taamaakkaluartoq Naalakkersuisut isumaqarput sanaartornermi neqerooruteqartitsisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata – ulluinnarni neqerooruteqartarneq pillugu inatsimmik taaneqartartup – allannguuteqartinneqartinnaasaa eqqortumik aqqutissaasorinanngitsoq.

Taamaattumik pisortat sanaartugassaataasa aamma sanaartugassat pisortanit tapiiffigineqartut suliassakkuutaarlugit neqeroortitsivigineqartalerlugit aaqqissuussinerup, imminermini suliffeqarfinnut minnerusunut annertunerusumik unammillersinnaassuseqalersitsisinaanissaa qularnarpoq. Taamatummi aaqqissuussinikkut tamanut suliariumannittussarsiuussinerni suliffeqarfinit annerusunut unammillerneq unitsinneqartussaangilaq.

Siunnersuuteqartoq naapertorlugu suliassamik tamakkiisumik suliaqartitsisarnerit tamatumani akornutaapput. Taamaattorli Namminersorlutik Oqartussani 2010-mi naatsorsuinerneq paasinarsivoq, Namminersorlutik Oqartussat kommunilluunniit neqeroortitsisuunersut apeqqutaatinnagu, suliassakkuutaarluni suliaqartitsisarneq annertuumik atorineqartartoq.

Sanaartugassanik annertuumik suliaqarnissami pingaaruteqarpoq entreprenørup sulisoqarneq, atortut aningaasaqarnerlu eqqarsaatigalugit, pisinnaasanik pisariaqartinneqartunik peqarnissaa. Taamaattumik suliffeqarfiit minnerusut sanaartugassanik angisuunik sularinneqataarusuttut suliffeqarfinnik allanik kattusseqateqartariaqaralarput imaluunniit suliassami suliakkerneqarsinnaasutut imminnut neqeroorutigalutik.

1990-ikkunni ukiorpassuarni nalunaarutikkut peqqussutaavoq pisortat sanaartorneri sanaartornerilluunniit pisortanit tapiiffigineqartut tamarmik suliassakkuutaarlugit neqeroortitsivigineqartassasut. Ilaatigut entreprenørut mesteritullu suliffeqarfiit minnerusut eqqarsaatigineqarnissaat siunertaasimavoq.

Piffissamiilli tassannga misilittakkat pitsaasuinnaangillat. Suliassakkuutaarluni neqeroortitsisarnissamik pisussaaffeqarneq eqarpallaartoq paasinarsisimavoq tamannalu

pingaartumik sanaartugassani annerusuni sunniuteqarluartumik ingerlatsinissamut tuttarsimalluni. Aaqqissuussineq suliaqarfimmi suliffeqarfinnut unissaataaginnarsimavoq suliffeqarfiillu minnerusut piginnaasaannik ineriartortitsinissamik siunertaasoq anguneqarsimanani.

Neqerooruteqartitsisarneq pillugu inatsit, sanaartugassaq pineqartoq apeqqutaatillugu neqeroortitseriaatsimik naleqqunnerpaamik toqqaanissamut eqaannerusumik periarfissaqartitsinissaq siunertarerpiarlugu ilusiligaavoq. Siunertaq tassaavoq unammilleqatigiisitsilluarnissaq sanaartornermillu ingerlalluarsaanissaq, taamaalilluni pisortat aningaasaliissuutaat atorlugit sapinngisamik annertunerpaamik sanaartortitsilluni.

Naalackersuisut isumaqarput pisariaqartitat piumasagaatillu assigiinngitsut malillugit suliaqartitseriaatsimik naleqqussaasinnaaneq neqerooruteqartitsisarneq pillugu inatsimmit peerneqassagalarpat, inuiaqatigiinni teknologiikkut aningaasaqarnikkullu ineriartortitsineq kinguariaasasoq.

Inissiat amerlanerit najukkami suliffeqarfinit sananeqartarnissaat pillugu Naalackersuisooqatigiinnissamik isumaqatigiisummi anguniagaasumi isumaavoq, inuiaqatigiit sanaartornermut tunngasuni unammisassaap sapinngisamik suliffeqarfiiit nunatsinneersut – angisuut mikisullu – aqutsisorisavii nunami maaniittussaasut, peqataaffigisaannik isumagineqartassasut.

Tamanna inuussutissarsiuuteqarneq pillugu inatsimmi malittarisassaqartinneqarpoq. Suliffeqarfik nunami maani sanaartornermik isumaginnissinnaassaguni, Inuussutissarsiummik Ingerlataqartunik Nalunaarsuiffimmi (IIN) nalunaarsorsimassaaq.

Taamatuttaaq soorunami pingaaruteqarpoq najukkami sulisuusut sanaartornermik suliassaqarfimmi suliffeqartinneqarnissaat.

Suliffeqarfiiit sanaartornermik sulianut sulisunik atorfinitsitsisarnermini, avataaniit suliffissarsiortut killilersimaarnissaat pillugu nalunaarut malittussaavaat. Nalunaarummi malittarisassat malinneqarnersut kommunimi suliffissarsiuussisarfiit nakkutigisaraat.

Ilinniartunik pilersitsinissamut tunngatillugu pisortat sanaartornerini sanaartornerniluunniit pisortanit tapiiffigineqartuni 3 mio. koruunit sinnerlugit naleqartuni ilinniartunik atorfinitsitsisarmissaq nalunaarutikkut minnerpaaffeqartillugu piumasagaataavoq. Suliffeqarfiiit pisortat tapiiffigisaannik sanaartornermik isumaginnittuusut tamarmik minnerpaatut piumasaqateqarnermi pineqartunut ilaapput – sanaartornerup nalinga apeqqutaatillugu tamatuma ikinnerpaamik ilinniartunik pingasunik atorfinitsitsinissaq kingunerisinnaavaa.

Maannakkut Naalackersuisut pisortat sanaartugassaannik sanaartugassanilluunniit pisortanit tapiiffigineqartunik neqeroortitsinerimi inuiaqatigiit aningaasaqarnerannik nukittorsaanissaq eqqarsaatigalugu suliniuteqarput.

Ilaatigut siunertaavoq nunatsinni sanaartornermik suliassaqarfimmi piginnaasanik ineriartortitsinerup siuarsarneqarnissaa, assersuutigalugu suliakkerneqartumit suliakkerneqarsinnaasunik toqqaanikkut, ilaatigullu siunertaalluni suliassaqarfimmi assersuutigalugu ilinniartunik atorfinitsitsinikkut sulisunik ilinniartitsinerup

siuarsarneqarnissaa. Aammattaaq pissutsit allat, assersuutigalugu akileraartarnermut tunngasut, avatangiisinut tunngasut il.il. ilanngunneqarnissaannut periarfissat misissorneqarnissaat eqqarsaataavoq.

Ukiup ingerlanerani kingusinnerusukkut – Naalakkersuisut sinnerlugit – Inatsisartunut aalajangersimasumik saqqummiinissara pilersaarutaavoq.

Taamatut oqaaseqarlunga Naalakkersuisut sinnerlugit siunnersuutip suliarineqarnerata, Inatsisartut 2011-imi ukiakkut ataatsimiinneranni ingerlaqqinnissaa siunertaralugu ataatsimiititaliami suliarineqartussanngorlugu ingerlateqqinneqarnissaa inassutigaa.